

Inductie van startende leraren als maatschappelijke opdracht

Helma Oolbekkink en Harmen Schaap

Symposium 'Inductie van Startende Leraren', 22 mei '2025, Nijmegen

Check-in

Hoe voelde jij je als starter in een nieuwe organisatie?

Hoe werd je daarin begeleid?

Wat had de nadruk: leren of werken?

Thema's

Inductie in de 'big picture': maatschappelijke opdracht

Vogelvlucht over inductie: kennis uit onderzoek

Inductie vanuit ecologisch systeem perspectief

Inductie in de 'big picture':
maatschappelijke opdracht

Inductie in beweging: waar naar toe?

Van

1. Vrijblijvend
2. Losse onderdelen
3. Inductie 'tussen opleiden en professionaliseren'
4. Eén manier, voor iedereen hetzelfde

Naar

1. Kaders, normatief vraagstuk
2. Meer samenhang in het programma
3. Inductie in doorgaande leerlijn
4. Meerdere manieren, maatwerk en diversiteit

Maatschappelijke opdracht van inductie: zowel voor starters als voor (hun) leerlingen

---

Subjectificatie:
Identiteitsontwikkeling
'mens-worden' en
welzijn

Socialisatie:
Enculturatie
inclusiviteit en
burgerschap

Kwalificatie:
Naar vakbekwaamheid
Vorbereiden op de
arbeidsmarkt

Vogelvlucht over inductie: kennis uit onderzoek

Inductie als...

“...structures of teacher support composed of multiple offerings such as regular and supported mentorship, professional development and trainings focused on instruction, opportunities for cycles of observation and feedback of teaching, and occasionally a reduced teaching load”

(Glazerman et al., 2010; Smith & Ingersoll, 2004).

- Leerproces
- Curriculum
- Fase
- Beleidsinterventie
- HR-instrument
- Verbindend object voor scholen en lerarenopleidingen

(object voor onderzoek)

Effecten (als curriculum)

Kleine effecten, wel positief en significant

Op behoud van leraren, zelfvertrouwen en op onderwijskwaliteit

‘Omvang’ van het programma lijkt er niet toe te doen

Ontwikkeling van startende leraren (als leerproces)

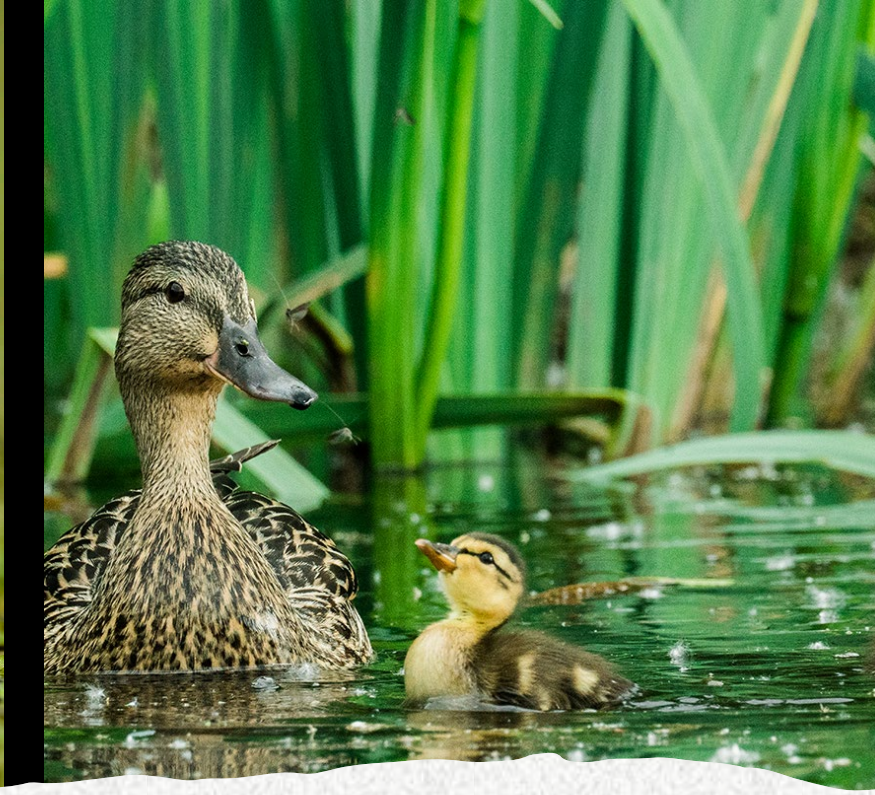
Zelfbeeld

Professionele
identiteitsspanningen

Innovatief professioneel
potentieel

Agency (stuurkracht)

Inductie vanuit ecologisch
systeemperspectief

Inductie als ecologisch systeem

- Kikker
- Vijver
- Bos

Kenmerken

- Diverse actoren: sociale constellatie en netwerk tussen bijv. starter – collega's – coach – HR professional – teamleider – schoolleider.
- Verschillende niveaus van leren en ingroeien
- Emergentie: zich ontwikkelend geheel met verschillende factoren die op elkaar inwerken
- Systeem in systeem

Zavelevsky, E., Benoliel, P., & Shapira-Lishchinsky, O. (2022). Retaining novice teachers: The meaning and measure of ecological school culture construct. *Teaching and Teacher Education*, 117, 103783.

Fenech, M., Wong, S., Boyd, W., Gibson, M., Watt, H., & Richardson, P. (2022). Attracting, retaining and sustaining early childhood teachers: An ecological conceptualisation of workforce issues and future research directions. *The Australian educational researcher*, 49(1), 1-19.

Afsluiting

- Inductie is en heeft een maatschappelijke opdracht
- Inductie maakt verschil
- Inductie is ‘in the eye of the starter’
- Wie neemt het systeemperspectief op inductie?

Bronnen

- Feiman-Nemser, S., Schwille, S., Carver, C., & Yusko, B. (1999). A conceptual review of literature on new teacher induction. Washington, DC: National Partnership for Excellence and Accountability in Teaching.
- Glazerman (2010)
- Kearney, S. (2014). Understanding beginning teacher induction: A contextualized examination of best practice. *Cogent Education*, 1:1, 1-15.
- Keese, J., Thompson, C. G., Waxman, H. C., McIntush, K., & Svajda-Hardy, M. (2023). A Worthwhile Endeavor? A meta-analysis of research on formalized novice teacher induction programs. *Educational Research Review*, 38, 100505.
- Oolbekkink-Marchand, H., & Schaap, H. (2023). Kwesties in het ontwerpen van inductie voor startende leraren: aanzet tot een professionele dialoog. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 44(4), 101-116.
- Katern VO-raad (2023): Inductie van startende leraren.
- Oolbekkink-Marchand, Schaap, Van der Want & Meijer (submitted). Exploring early career teachers agency and its resources in the first year of teaching.
- Schaap et al., (forthcoming). Early-Career Teachers' Self-Esteem: Experiences with Continuity and Discontinuity. Manuscript in preparation.
- Schaap, H., & Oolbekkink-Marchand, H.W., Van der Want, A., & Meijer, P. C. (2021). Changes over Time in the Professional Identity Tensions of Dutch Early-Career Teachers, *Teaching and Teacher Education*, 100. Online first. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2021.103283>.
- Smith & Ingersoll (2004)
- Van der Wal, M. M., Oolbekkink-Marchand, H. W., Schaap, H., & Meijer, P. C. (2019). Impact of early career teachers' professional identity tensions. *Teaching and Teacher Education*, 80, 59-70.